

[Socialministeren.]

fundet som Helhed end Arbejdsløsheden i noget tidligere Aar. Det kan ikke skjules, at det maa befyrgtes, at de arbejdsløse — og ikke mindst de unges — Arbejdsvillie og hele Mentalitet vil tage varig Skade, hvis dette bliver ved, og at den manglende Beskæftigelse ogsaa i Længden vil forringe Arbejdernes Kendskab til Arbejdet og Færdighed i Arbejdet med det Resultat, at det vanskeligøres dem, hvis bedre Tider maatte oprinde, overhovedet at skaffe sig varig Beskæftigelse. Derfor maa Regeringen anse det for en af de vigtigste Opgaver i Øjeblikket, saa vidt det da er praktisk muligt, at komme dette Samfundsonde til Livs i størst mulig Udstrækning.

Det er ingenlunde Regeringens Tro, at en afgørende Vending vil kunne hidføres alene ved Lovgivningsbestræbelser, det er udelukket allerede af den Grund, at den dybere liggende Aarsag er Verdenskrisen, paa hvis Afværgelse et lille Land som Danmark praktisk taget ingen Indflydelse har, men det kan ikke berettigede Lovgivningsmagten til at lægge Hænderne i Skødet, til helt at opgive ethvert praktisk Forsøg paa blot at mildne Krisens Virkninger i denne Henseende. Der kan opnaas en Del, som jeg nævnte før, gennem de offentlige Arbejder, gennem de planlagte Foranstaltninger til Fremme af Byggeri og Grundforbedringsarbejder, men ved Siden af disse forskellige Bestræbelser paa at forøge Beskæftigelsen maa man ligeledes overveje, hvad man ogsaa gør i hele den øvrige Verden, Spørgsmaalet om indenfor et bestemt Arbejdsomraade at fordele et givet Arbejde saaledes, at flere Arbejdere bliver unddraget den fuldstændige Ledigang. Det internationale Arbejdsbureau har i Januar 1932 med 15 Stemmer mod 3 udtalt sig for en Nedsættelse af Arbejdstiden som en midlertidig Nødhjælp, og i Januar i Aar har der været afholdt en teknisk Konference om dette Problem i Genève. Derhos er Spørgsmaalet sat paa Dagsordenen for den internationale Arbejdskonference i Foraaret 1933, og som man vil se af de udførlige Bemærkninger, hvormed jeg har ledsaget Lovforslaget, er det et Spørgsmaal, der beskæftiger Landene rundt omkring, de Forenede Stater, Danzig, Tjecoslovakiet, Tyskland, Belgien, Australien. Jeg skal ikke her gøre nærmere Rede for dette, man kan se i Bemærkningerne, hvorledes man i Virkeligheden overalt arbejder med disse Spørgsmaal ogsaa udenfor de samlede Forhandlinger i Genève.

Herhjemme erindrer man maaske, at

Socialministeriet ved Skrivelse af 29. Marts i Fjor anmodede det i Henhold til Forligsmandens Mæglingsforslag nedsatte Udvalg om at tage dette Spørgsmaal op. Den 18. Oktober i Fjor svarede Forligsmanden Socialministeriet — det har jo tidligere været offentliggjort —, at Forligsmandens Bestræbelser i saa Henseende havde været ganske negative og særlig stødte paa Modstand fra Arbejdsgiverforeningens Side. Men jeg kan ikke se, at det er muligt for Lovgivningsmagten at lade være at beskæftige sig med dette Spørgsmaal, og idet jeg i høj Grad beklager, at de faglige Organisationer ikke er naaet til noget Resultat, maa jeg altsaa anmode Rigsdagen om at medvirke til, at vi kan komme nogen Vegne paa dette Omraade. Da imidlertid hele Spørgsmaalet drøftes af den internationale Arbejdsorganisation, og da Resultatet af denne Drøftelse vel maa antages at ville foreligge i Løbet af Sommeren, vilde det være et ejendommeligt Tidspunkt, selv om Forholdene i øvrigt kunde tale derfor, nu herhjemme, alene i Danmark, at fremsætte et vidtgaaende Forslag i saa Henseende.

Derimod er der et Omraade, hvor jeg synes, man kan tage fat med det samme, og det er i de Tilfælde, hvor det drejer sig om offentlige eller private Arbejder, der netop sættes i Gang for at mindske Arbejdsløsheden, og som i den Anledning faar offentligt Tilskud. Thi da disse Arbejder netop og alene sættes i Gang for at faa de arbejdsløse beskæftiget, er det dog rimeligt, at man her paabyder Indførelse af 40 Timers Arbejdsugen for at faa saa mange med som muligt. Man har dog samtidig haft Øje for, at Lovens Bestemmelser om Indførelse af forkortet Arbejdstid ogsaa bør kunne bringes i Anvendelse for private Arbejder udførte af private Virksomheder, hvor Formaalet med Iværksættelsen har været det samme, eller selv om det ikke har været Bekæmpelse af Arbejdsløsheden, saa dog angaar et Arbejde, hvortil det offentlige, hvortil Staten yder Tilskud eller Laan som et Led i Arbejdsløshedens Bekæmpelse. Derfor gaar dette Lovforslag ud paa, at

„ved Arbejder, der iværksættes af Staten til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden, og ved Arbejder, der med samme Formaal iværksættes af Kommuner eller af private, og til hvis Udførelse der ydes Laan eller anden Støtte af Staten, maa Arbejdstiden for de paa vedkommende Arbejdsplads beskæftigede Arbejdere ikke overskride 40 Timer ugentlig“.

Dette kan dog kun fastsættes som en Hovedregel. Thi som det fremgaar af Bemærk-